

„Istarska Riječ“

Uz svaki četvrtak 4 ure. Svaki drugi četvrtak donosi... (Information about the publication schedule and subscription rates.)

ISTARSKA RIJEČ

Tjednik za pouku, gospodarstvo i politiku istarskog naroda.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ — Narodna poslovice.

Glasni stoje 4 lra

za svaki centimetar vidine u... (Advertisement regarding eye care or vision.)

Hrvatski mučenici

Ropstvo je za svijesna čovjeka najveća nesreća. Dajte svijesnome čovjeku najbolju namenu... (Introduction to the article on Croatian martyrs.)

Petstoćina godina povijesti naše srpske braće vrte se oko toga očajnoga krika: sloboda ili smrt! Svaki Srbin, ma kakva bila njegova pamet... (Main body of the article on Croatian martyrs.)

Hrvati su kroz to vrijeme služili tudnjaci, najviše Nijemcima. Prije dvije, tri stotine godina prijela je Austrijska vlast... (Continuation of the article on Croatian martyrs.)

Hrvatska je u to vrijeme imala nekoliko izabranih ljudi, koji nisu mogli mirnim okom da gledaju tolik zulum... (Continuation of the article on Croatian martyrs.)

Više mjeseci ležali su Petar Zrinjski i Krsto Frankopan u tamnici u Bečkom Novom Mjestu... (Continuation of the article on Croatian martyrs.)

— Petre, unistit će nam naše purdice, ali živjet će naš narod i znat će zašto su pale naše glave... (Continuation of the article on Croatian martyrs.)

— Znat će naš narod zašto su pale naše glave... (Continuation of the article on Croatian martyrs.)

A Petar nadoda: — Blago onome, tko će našim tlačiteljima platiti za djelo, što su nama učinili... (Continuation of the article on Croatian martyrs.)

JUGOSLOVENI, jeste li naručili „Istarske Narodne Pjesme“? Ako niste, požurite se!

Bugarske podvale

Po Bugarskoj krv se lije...

Nema čovjeka, naročito Jugoslavena, koji nije užasnut s događajima u Bugarskoj. Tamo je ubijanje, krvavi pogromi, atentati, klanje i gradjanski rat... (Introduction to the article on Bulgarian atrocities.)

Jest, veliki su i teški grijesi Bugarske protiv slavenske stvari. Bugarska se je oduvijek sramotno ponašala... (Main body of the article on Bulgarian atrocities.)

Ali usprkos velikih i teških grijehova Bugarske protiv slavenske, a naročito jugoslavinske stvari... (Continuation of the article on Bulgarian atrocities.)

Iskoj zajednici. Eto, to je sav jugoslavinski interes u Bugarskoj, interes moralni, bratski, diktovan osjećajima jugoslavenske solidarnosti... (Continuation of the article on Bulgarian atrocities.)

I sad dolaze današnji bugarski vlastodršci, da klevetu i da šire glasine, da su Jugoslaveni krivi zbog krvi, koja se prolijeva po Bugarskoj... (Continuation of the article on Bulgarian atrocities.)

Da, mi sa užasom čitamo vijesti iz Sofije, i svi smo potreseni s događajima, koji se odigravaju po Bugarskoj... (Continuation of the article on Bulgarian atrocities.)

Gjuro Daničić

Dne 20. aprila te godine navršilo se sto godina, otkad se rodio Gjuro Popović, koji je kasnije u Beču primio ime Daničić... (Introduction to the article on Gjuro Daničić.)

Gjuro Daničić je najljepši i najuočljiviji dokaz, kako se za nacionalne vrednote... (Main body of the article on Gjuro Daničić.)

Ime Gjuro e Daničića stoji u jugoslavenskoj historiji i pored Vukova... (Continuation of the article on Gjuro Daničić.)

Svaki rec lak Gjuro Daničića strogo znanstven i naučan dokazuje, da je naše hrvatsko i srpsko pisme jedan narod i te

dokaze ne može da obori nikakova plitka sofistika današnjih partikularističkih politika. Protiv njih se buni ne samo sva današnja stvarnost i današnji interes naroda... (Continuation of the article on Gjuro Daničić.)

OPISI

IZ KRKA (JUGOSLAVIJA.)

Kao svake godine, tako je i ove i to na aprila bila priredjena jedna dobro uspjela zabava.

Program je bio zasigurno za sve točke ipale snivo dobro. Najreka prilaga za uspjeh uče... (Main body of the article on the Krka festival.)

Pozornica kao i narodna odijela prestavljaća su za divno uzrjedana, a to sve merom... (Continuation of the article on the Krka festival.)

Ne smijemo mimoići, a da ne spomenemo i to, da za bavi nisu prisustvovala nekoja „svijenja“ ika-nu gradu. Rekli su da je to znak nacionalne ne nezlosti... (Continuation of the article on the Krka festival.)

IZ RIJEKE.

Pravoslavni Uskrs. - Božić u aprilu. - Još dva Božića. - De cavalieribus.

Prije malo godina u riječkim se je crkvama pjevalo a i propovjedalo hrvatski. Župnici su većinom bili ljudi našega roda i jezika... (Introduction to the article on the Easter festival in Rijeka.)

Ali Bog je rekao: Pomoz! sebi sam - pomoći ću ti i ja! Čuli naši ljudi, da će se ove godine u pravoslavnoj crkvi uskrsna služba... (Main body of the article on the Easter festival in Rijeka.)

Kud će suza neg na oko? Kud će naš čovjek, nego li k svome bratu i k svom srdcaču... (Continuation of the article on the Easter festival in Rijeka.)

Još nismo pravo probavili uskrsne pogače i odnosna tvrda jaja, i već nam je osvanuo Božić... (Continuation of the article on the Easter festival in Rijeka.)

Nego vratimo se mi k našem rimskom Božiću. I Rijeka ga je proslavila. U teatru „Verdi“ govorilo je neki onorevolni Cicco... (Continuation of the article on the Easter festival in Rijeka.)

— Rokač! Vi ne znate, da ste zivl Ma da bim vase na ovom nesrećnom pulka... (Main body of the article on the Easter festival in Rijeka.)

— Urok: zima. Prava, decembarska, Božić na zimali Baltini staroga senatora Groičića... (Continuation of the article on the Easter festival in Rijeka.)

Svi konzultati vijali su onoga dana zastave svojih država. I na jugoslavenskom generalnom konzultatu vijala se recenoga dana jugoslavenska državna zastava... (Continuation of the article on the Easter festival in Rijeka.)

I tako mi na Rijeci imamo: pravi Natale, da Natale di sangue i končno Natale di Roma. Imamo nadalje Vazam i Vostresrenje, pak Duhovali i Pentekoste di Fiume, pak Svetoga Martina i Svetu Martiniju... (Continuation of the article on the Easter festival in Rijeka.)

Frana Jurina



Fr. Zdravko Jurina. Kade si ti bja? Vee te nis vidja osan dan.

Fr. Bija san malo viditi, kako je na Pulj- stini.

Fr. Kazi nam malo, kako si imao novoga, kako živu tamo, naš ljudi?

Jur. Kako živu? To je jeeno dolebo, pit- taje, čudat se, do tog tuga, dalo jevoitit, Puljstina i... (text continues with dialogue)

Fr. To mi je jako drago čuti, kako je tamo, kampa? O i tamo? Ihan izvan?

Jur. Se mislio, da će ovo lito biti dobro, ali neki, dan se oblak prilomila, pa da je, daz kako iz kablar, je pasalo kakovih treset lit, da takove povdignitje bilo.

Na nikin mistir je bilo sve zaplavilo, a na nikin je odneslo svu zemlju, da sve do trdogu. U Lizjanu se dogodila i jena nesrića. Strila je zapalila jenom knetuju njen koptu sena ka je sva do dna zgorila.

Fr. A brzini naši ljudi, kako da nije do- sta da ih svaki dan, i tamo muca svaka- kove tase i sporatase i sve druge nevolje?

Jur. Ti je to isto, mo te, pa je i ne- volje, da ih ke bi do sudnjega dana zbrojila, a, osobito, od kada su zapri- varnisa u Pulj. Na tisuće i tisuće naroda je moralo poći s truhom za kruhom i- cjuje, se da će još toga biti, oni koji su doma ostali, mizerija in ne fali.

Fr. A si će čuja, ca su učinili tamo, te- nove molbe za škodu od gvere?

Jur. Pušit' me? Bogoni! To je kako po- svuda jena prava Beledija, da njoj ni- vrag ne bi kraja naša. Svaki dan jedan- nov dekret, jena nova prdnanca i ca. I ja iznan, ljudi ka kako, i jena... (text continues)

Fr. Ima tamo još ne novoga... (text continues)

Jur. Novoga je čuda, ali malo dobnoga. San gornjisa s nikin našim ribarim, pa- ter znaš, ribarija je bila, vjaka, pešija- rija, ali sada je je gore. Naši ljudi nisu gospodari, prodavali su, ribu na mer- katu. Pomisli malo, ovi se klatare, po- cile dane i, noći, po moru, već pu- tih gladni i žedni, a kada ulove, var, tite o- kada je, voze it, i Pulj, moraju najprvo na žici plati, i rjepljuju tisu, a kada dođu na merkat, moraju je dati na ve- liku kompravendin, ki si saplju u uho ki- će, i to je... (text continues)

Fr. Ja ne vjere, i tamo... (text continues)

Fr. Znan ja, da si ti, irog, avak, pak ne- čes da to razumis, ali tako je i bašal.

Fr. Ma ča je to kakov vraz, befel, da- čovik nije gospodar, prodavati svoju robu?

Jur. To neka, i tamo... (text continues)

Kako vidi... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

IZ PULJSTINE

Prosić... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

bazari i Mitos

ori jedan... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

Kratke vijesti iz svih strana

Varaždinski... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

... (text continues)

Politički pregled

Rekonstrukcija vlade. — Sastanak glavnog odbora Radićeve stranke u Zagrebu. Veliki kongres Orljane.

Politički je život u Jugoslaviji ponovno ozivio. U Beograd je ovih dana doslo mnogo narodnih poslanika, koji će ostati tamo do otvorenja Narodne Skupštine. Danas ili sutra imala bi se provesti rekonstrukcija vlade. Ako svi znaci ne varaju, na vladi će — uz male promjene — i nadalje ostati današnja Pašić-Pribičevićeva nacionalistička vlada.

Prošle nedjelje održan je u Zagrebu sastanak sviju članova glavnog odbora Radićeve stranke. Tom su sastanku prisustvovali sudanji i bivši poslanici hrvatskog seljačkog kluba, a naročito oni bivši poslanici, koji su 3. augusta prošle godine glasali za pristupanje u III. seljačku internacionalnu. Skupštini je osim toga prisustvovalo oko 500 pristalica i članova organizacije bivše HRSS iz svih krajeva.

Skupštinu je otvorio narodni poslanik i podpredsjednik G. Karlo Kovačević. On je najprije pozdravio prisutne, a zatim je podijelio je riječ G. Pavlu Radiću, da referira o političkoj situaciji. G. Pavle Radić govorio je više od jednog sata o svim pitanjima, koja koja su u vezi sa današnjim političkom situacijom. Nakon toga razvila se svestrana diskusija o svim tim pitanjima. Pojedini su tražili informacije o raznim pitanjima a, u općem pogledu na politički položaj i rad HSS, vladala je jednodušnost. Končno je jednoglasno i sa burnim odobravanjem primljena sljedeća rezolucija, koja glasi:

«Prvaci Hrvatske Seljačke Stranke na svom izvanrednom sastanku dne 26. aprila 1925., prosudivši sveukupni politički položaj, koji slijedi iz četrdesetgodšnjega nepokleblivog rada Hrvatske Seljačke Stranke za moralno ujedinjenje svih južnih Slavena, a čim su prilike dopustile i za njihovo političko ujedinjenje sa hrvatsko-srpskom jezgrom kao stazezom ove državne i narodne tvorbe, te vagnuvši sve ozbiljne prilike u našem susjedstvu i daljnjem inozemstvu, jednodušno s dubokim uvjerenjem stvorile ove zaključke:

1. potpuno se odobrava i usvaja čitavi govor predsjednika Hrv. Selj. kluba, gosp. Pavla Radića, u Narodnoj Skupštini od 27. marta te godine;

2. izjavljaju, da hrvatsko nar. zastupstvo i HSS nisu imali niti će u buduću podržavati nikakve veze sa Seljačkom internacionalom u Moskvi;

3. ističu, da u interesu narodnog sporazuma između Srba i Hrvata formalno opozivlju raniji Radićev pristanak uz seljačku internacionalu, jer smatraju za prvu svoju narodnu dužnost, da ničim ne oteštavaju veliko djelo narodnog ujedinjenja i oslobodjenja.»

Zagrebačke «Novosti» javljaju, da je g. Pavle Radić na polasku u Beograd izjavio njihovom suradniku, da je ta rezolucija glavnog odbora Radićeve stranke stvorena u potpunom sporazumu sa predsjednikom stranke, g. Stjepanom Radićem. —

31. maja 1925. g. u prijestolnici svih Srba, Hrvata i Slovenaca, u Beogradu održat će se prvi Kongres Organizacije Jugoslavenskih Nacionalista (Orljunaša).

Toga će dana ponosno prmarširati 30 bataljona uniformisanih orljunaša ulicama legendarnog Beograda manifestirajući bratstvo, slogu, jedinstvo i jugoslovenstvo. Pobjedonosno, kao i pred šest godina, marširae rame rame uz rame sinovi krahnih gora Hercegovine, Crne Gore, Dalmacije i Like; ponosno i samosvesno će toga dana stupati djeca ubavog Zagorja, ljupke Slovenije, ravne Posavine, bogate Vojvodine, Stare Srbije i junacke Šumadije.

U Bugarskoj još uvijek vrije. Bugarska još nikako ne može da se smiri. Nad cijelom je zemljom proglašeno opasnod stanje. Ljudi se još uvijek ubijaju kao marva, iako u manjoj mjeri.

Ovih je dana bugarska vlada htjela da iskoristi zadnje događaje protiv svojih protivnika, a naročito Stambulijskih zemljoradnika, koji su joj najjači protivnici. Cankovu je dobro došlo da pozvatva i poubija sve vodje zemljoradnika i komuniste, tako da je opet postao apsolutni gospodar u zemlji. Stavšice: vlada je išla tako daleko, da je internirala i samog kralja Borisa. Povod za to su dale otkrila, da je kralj Boris bio u kontaktu sa vodjama zemljoradnika, koji su u emigraciji i koji je bio ponudio, da negu u vladu, koju bi imao da sastavi Malinov.

Medjutim, kako se dalje saznaje, glavni su organizatori dosadašnjeg atentata bivši aktivni bugarski oficiri, koji su prošle godine nevinu osumnjicili, da su htjeli da počine atentat u oficirskoj kasini, pa su tim povodom bili tri meseca u zatvoru. Oni su se ovako hteli osvetiti vladi g. Cankova.

Usprkos te činjenice bugarski su ministri Kallor i Rušev bili tako bezobrazni,

da svojim neutemeljenima izjavama čitavu krvlju htjeli svaliti na Jugoslaviju, kao da je ona kriva zadnjim zalosnim događajima u Bugarskoj. Radi toga je jugoslovenska vlada uložila energični protest u Sofiji i zatrosila psvemašniju, zadovoljstvinu. Posljedica tog jugoslovenskog protesta bila je ta, da je bugarska vlada demantovala Kallorove i Ruševlje izjave i time je spor riješen, što je čepat najbolji dokaz da Jugoslavija želi živjeti u miru sa svojim susjedima.

Hindenburg — predsjednik njemačke republike.

Valjda nema veće nelogičnosti i ironičke igre sudbine, nego li je ta, da je kod drugog izbora za predsjednika njemačke republike izabran čovjek, koji je od bivšega cara Vilhelma Hohenzollerna, koji sada boravi svoje dane konfiniran u Doornu u Nizozemskoj, zatražio dopuštenje da smije kandidovati za predsjednika republike. Dakle predsjednik republike po dopuštanju kaiserovu! A druga je ironija u tom, što su baš komunisti bili oni, koji su svojim držanjem kod izbora omogućili njegov izbor na štetu predstavnika umjerenih stranaka g. dra Marxa.

Senzacija je dakle bila ta, da je za predsjednika njemačke republike izabran general feldmaršal Paul von Hindenburg, veliki njemački vojskovođa, čija je slava svakako nadmašivala veličinu njegovih djela. Najpokorniji službenik njemačkoga cara, koji je išao skokom kud je Wilhelm Hohenzollern krenuo okom, danas je predsjednik države. Predsjednik njemačke republike je danas Hindenburg, koji kao ni njegov vrhovni gospodar Wilhelm Hohenzollern, ne želi ništa više, nego slavu republike i uspostavu apsolutističkoga carstva Hohenzollerna. To su fakta, na kojima ne mijenjaju ništa Hindenburgova uvjerenja, da danas ima drugih aktualnih pitanja i da je pitanje državne forme sporedno pitanje. Samo g. Hindenburg može po došaptavanjima svojih gospodara i sebi sličnim u Njemačkoj sutra da učini najakutnijim pitanje pitanje državne forme. Ustalom, ne treba se varati: vanjska politika onih grupa i struja, o koje se oslanja Hindenburg, bit će sasvim druga, nego li je bila vanjska politika Ebertova ili nego li bi bila vanjska politika Marxova. Ne treba se varati ni o tomu, da nije Hindenburg čnaj, koji će sam spontano voditi tu politiku, jer je on «ein strammer Soldat», i ništa drugo. On će voditi politiku onakovu, kakovu mu naloži njegova okolina i prije svega njegov vrhovni ratni gospodar u Doornu. A to je politika revanša. Mi vjerujemo, da će ta politika biti prikrivena i neizravna, ali će ona biti u kojoj god izmi takva. Hindenburg je dobio 14,639.399 glasova, a bivši kancelar kandidat republikanskog bloka dr. Marx je dobio 13,752.640 glasova. Kandidat komunističke stranke Thälmann 1,931.591 glas. Kako se iz ovog razmjera glasova vidi — razlika između glasova Hindenburgovih i Marxovih iznosi 957.689 glasova — da su komunisti dali polovicu svojih glasova za listu republikanskog kandidata, komu je svoje glasove dala i socijalno demokratska stranka, bio i prošao Marx a ne Hindenburg.

Izbor Paula v. Hindenburga imat će štetne posljedice. Prije svega za samu Njemačku, za njen položaj, u svijetu, a pored toga može da se ovin izborom pogorša i opći evropski položaj. Povjerenje u Njemačku, oko kojega su rabili utjecajni faktori javnoga života u Engleskoj i Francuskoj, opet će se uzdrmati i prema Njemačkoj će biti potrebna ponovno energičnija politika. Nastojanja oko revanša, koja se ovin izborom u Njemačkoj zbuđe, izazvat će ponovno kod drugih država samo još veću potrebu opreza, nepovjerljivosti i još upornije bdjenje nad vršenjem mirovnih ugovora. Ako se njemačke umjerenije stranke boje, da ovaj izbor znači da će tečevina demokratije u Njemačkoj biti uništena možda na decenije, to je još sigurnije, da će Njemačka i te kako imati platići račun ove nepromišljenosti znatnoga dijela svoga pučanstva. Sudbini ne će izbjeći Njemačka ni pod Hindenburgom, samo će joj pod njime biti teža, nego pod kojim predstavnikom umjerenijih grupa.

Domaće novosti

† Dr. Stojan Veljković.

Iz Beograda stiže nam zalosna vijest, da je tamo u 97. godini života preminuo ugledni član Davidovićeve dem. stranke, g. dr. Stojan Veljković, otac narod. poslanika Stojan Veljković, otac narodnog poslanika g. dra. Voje Veljkovića. Pokojnik je sebi pred nekoliko dana slomio nogu, a zatim dobio plućnicu, uslijed koje je i umro. Dr. Stojan Veljković bio je kroz dug niz godina ministar u Pašićevom kabinetu. Visevremena bio je i predsjednik državnog savjeta te predsjednik kasacionog sudišta.

G. dru. Voji Veljkoviću, narodnom poslaniku, naše iskreno saučestje!

† Josip Vitel.

Iz Sv. Petra u Sumi stiže nam zalosna vijest, da je tamo nakon kratke bolesti, u 77. godini života, preminuo Josip Vitel, otac Ivana i Frana Vitela. Pokojnik je bio vrijedan sin jugoslovenskog naroda i odlični propagator našeg nacionalnog pokreta u Istri. U svojem životu bio je marljiv i pošten čovjek. Počivao u miru! Ožalošćenju porodici naše iskreno saučestje!

Slučaj prof. Webera.

U posljednjem broju «Istarske Riječi» donijeli smo kratki izvještaj na netaktnom postupku ovdješnjih vlasti sa ljubljanskim sveučilišnim profesorom dr. Weberom. Danas pak možemo javiti, da je bio jedan incident izazvao veliko negodovanje u Jugoslaviji. U Ljubljani i Mariboru drvine su se velike protestne skupštine, a novine su donijele oštre članke protiv aretacije i izгона prof. dra Webera iz Trsta. Izgleda, da se je protiv tog neopravdanog događaja pritužio i sam italijanski konzul u Ljubljani. Jugoslovenske novine pišu, da bi se moglo desiti, da vlada premosti sadašnjeg tršćanskog prelektu i potkvestora.

Osposobljenje inorodnih učitelja za italijanske škole.

Ovih je dana izšla okružnica od kr. školskog skrbnika u Trstu, da svi oni učitelji, osposobljeni za pučke škole inorodnih manjina, koji su položili ispit iz italijanskog jezika — kr. naredbom od 1. X. 1923. br. 2185 — mogu biti proglašeni sposobnima i za poučavanje na italijanskim školama, pokazu li prigodom nadziranja sa strane školskih predstavnika, povoljan uspjeh. Školski će ravnatelj ili nadzornik javiti uspjeh dotičnih učitelja u Trstu na kr. školsko skrbništvo, koje će ih tada predložiti za osposobljenje na ministarstvo prosvjete.

Pozdrav naših Istrana iz Amerike.

Primiti smo jedno pismo iz Philadelphia u Americi, iz kraja, od kojega nas dijeli ogromna daljina, ali s kojim nas opet veze misao i ljubav. Iz tog pisma naše braće provejavaju jedna čvrsta težnja za domovinom, a i jedna jaka bol i supatnja s braćom u siromašnoj i iscrpljenoj domovini, čija tvrda i bjedna gruda nije mogla da im dadne svagdanji kruh. — Njihovi su željevi i znoj teški, tim teži, kad i sami osjećaju da se nalaze u tuđini. No njihova je misao na Istru — jaka i ona im daje snagu za napravan rad. Vjeruju, da će se jedamput vratiti ovamo i nadaju se, da život ne će biti ovaj što ga sada žive. U njima, kao i u nama nešto živi, gori i svjetli, a to je Istina i Pravda, koja je još zakopana u tprnju... Ali kaže se, da je pomienjena i zapostavljena među ključ budućnosti. — Naša braća iz Philadelphia kliču nam: «Budište ljudi! Čuvajte svoj narodni jezik, koji je i nama u tuđini najveće blago i zadovoljstvo i ljubite svoju domovinu!» Pozdravljaju svoje rođake, prijatelje i cijeli slavenski istarski narod: Nikela Mrak, Frane Mrak, Anton Tominić, Ivan Markulin, Marija Markulin, Andre Kožul, Franca Kožul, Jože Masarić, Jože Gerzin, Ivan Markulin, Anton Mišćenić, Nikola Mrak, Anton Palmić, Tona Bažandović, Ivan Vidović, Ema Vidović, Jože Vidović, Zaneta Vidović, Ivan Keršanec, Ivan Tominić, Ivan Kružić, Josip Masarić, Pavica Masarić, Ivan Mihačić.

Svega po malo

Svjetska tvornica krivih banknota.

U Montrealu otkrila je policija pravu jednu tvornicu, koja se bavila proizvodnjom krivih banknota. Ove podužee proizvođače je sve moguće valute tako savršeno, da gotovo nije bilo ni moguće ustanoviti koje su banknote krive. Ta tvornica nalazila se na jednoj samotnoj farmi, koju su redari sa svih strana opkolili, a onda jurilišli. Krivotvoritelji su nakon očajnog otpora uhapšeni, a zaplijenjeno je 15000 krivih banknota po 10 dolara i pola milijuna banknota po jedan dolar.

Parica za baštinu od 40 milijardi s holandskom kraljicom.

Holandeska štampa bavi se čudnom ostavinskom aferom. U pitanju je ništa manje nego 40 milijardi, što ih nekoliko Alžacana potražuje od holandske kraljice Vilhelmine. U ostavinsku masu spada i dvorac Doorn, u kom sada stanuje bivši njemački kaiser Vilim II. Prava za baštinu nešto su ostarijela. Početku još je god. 1691, kad je umro Theobald Metzger, ohađajući bogataš. Amsterdamski neki list veli, da to nije nikakva humoreska i da je doista poveljena parnica, jer se je našlo nekoliko advokata, koji spremaju tužbu protiv kraljice. Holandje da izviru baštinu. Od čitave te parnice čini se, da će imati najveće koristi holandska država, koja će zaraditi na bilježima, i advokat, koji će zaslužiti na parnici.

Petogodišnje dijete uništeno čitav građić.

Ovih je dana požar gotovo do temelja uništio građić Riku u ljubliškoj krašini. Oco 300 kuća, većim dijelom drvenih, i sinogoga padne žrtvom plamena. Požar je izazvao neki 5. godišnji dječak igrajući se žigicama. Ljudi nisu posturali, ali su ocali bez breva.

Radio u Rusiji.

U Moskvi je konstituirano akcijsko društvo pod imenom «Radio za sve». — Svrha je tog društva, da propagira upotrebu radija u našim selovima. 51 po sto aksića nalazi se u Rukama Narodnog ekonomskog savjeta. Smisao za radio uopće u Rusiji iz dana u dan raste. Komesarji pošta i telegrafa naručio je u ruskim tvornicama veliki broj aparata za primanje i davanje radijskih vijesti. Aparati su određeni za veliki broj mjesta u provinciji. Dosadašnje iskustvo je pokazalo, da je radio veliko pomoćno sredstvo za narod u mjestima, gdje se teško dolazi do knjige i novine i gdje je narod nepismen.

Starac od 150 godina.

Ovih je dana u Carigradu neki Loro Aga slavio svoj 150. rođendan. To je prema tome najstariji čovjek na svijetu, jer do danas nije poznat niti jedan stariji čovjek od Lore Age. Prigodom njegovog rođendana državne su vlasti provjerile njegov krstni list i ustanovili točnost. On se rodio 1774. godine po našem računanju godina i ove godine je navršio 150 godina.

DAROVI

u fond «Istarske Riječi»: —
Naši vrlj žminjci i Gračičani, koji se danas nalaze u Boulougu u Franceskoj, šalju nam 18 francuskih franka u fond našega lista i to mjesto uskršnje čestitke gg. Matku Puzar (Sv. Križ), Antunu Gostinčar (Milotič-breg) i učitelju Josipu Staver (Zminj). — Darovaše svi po dvije lire: Josip Ivančić, Matko Staver, Blaž Silvar, Matko Silvar, Anton Silvar, Antun Brelčić, Antun Ivančić, Josip Valentić, Marija Ivančić.
Živili naši vrlj žminjci i Gračičani! Ugledali se i drugi i ovaj ljepi primjer!

Izdavač, direktor i odgovorni urednik:
IVAN STARI
Tisak: TISKARA «EDINOST» U TRSTU

Rastuzenim srcem javljamo svim rođacima, prijateljima i znancima, da je naš otac odnosno suprug, brat i stric

JOSIP VICEL

danas, nakon kratke bolesti, providjen Gospojstavima umirućih, blago preminuo u Svetodolu.

Pogreb smrtnih ostanaka nezaboravnog pokojnika obaviti će se u srijedu, dne 29. aprila 1925.

U Sv. Petru u Sumi, dne 28. aprila 1925.

Rastuzene porodice Vicel, Jop i Banovac.

NESTAO JE NETRAGOM 11-godišnji dječak iz Opatije plavog obličja i očiju, govori hrvatski, italijanski i njemački. Sumnja se da boravi na selu po osamljenim kućama. — Tko bi što o njemu doznao, a osobito županstva, umoljavaju se, da javi odmah upravi «Istarske Riječi».

ZENDBENA PONUDBA. Simpatičan invalid traži djevojku ili udovicu bez djece, s kapitalom ili imanjem, zenidbe radi. Adresa kod «Istarske Riječi».

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Kršćanci p. Zminj (Gimino), Istra.

ALOJZIJ POVH

PIAZZA GARIBALDI 2, I. kat
Telefon 3-29

Najveće skladište satova i zlatnih predmeta u Trstu
Prodaje i na obroke

Tko želi u Jugoslaviji kupiti kuće, posjede, odnosno uzeti u zakup zemljišta i imanja, tko nadalje želi posredovanja u bilo kakvom poslu, nek se obrati na poznati

Agenturni posao «Express» ZAGREB

Draskovićeva ulica 8.
kojim upravlja domaći Istranin, poznavatelj prilika u Istri i Jugoslaviji i vješt svakom takvom poslovanju.

Zlato, srebro, krune, platin i umjetne zubove

kupuje
Zlatarno ALBERT POVH
Trst, Via Mazzini 46